

فارسی
پایه هفتم
درس چهارم (با بهاری که می رسد از راه)
دبیر : شیرین عبابافها

در هریک از ابیات و عبارات زیر ، فعل را مشخص کنید .

۱- معلّم ادبیات مشغول خواندن یک شعر فرانسوی است .

۲- رام تو نمی شود زمانه   رام از چه شدی ؟ رمیدن آموز

۳- شو روز به فکر آب و دانه   هنگام شب آرمیدن آموز

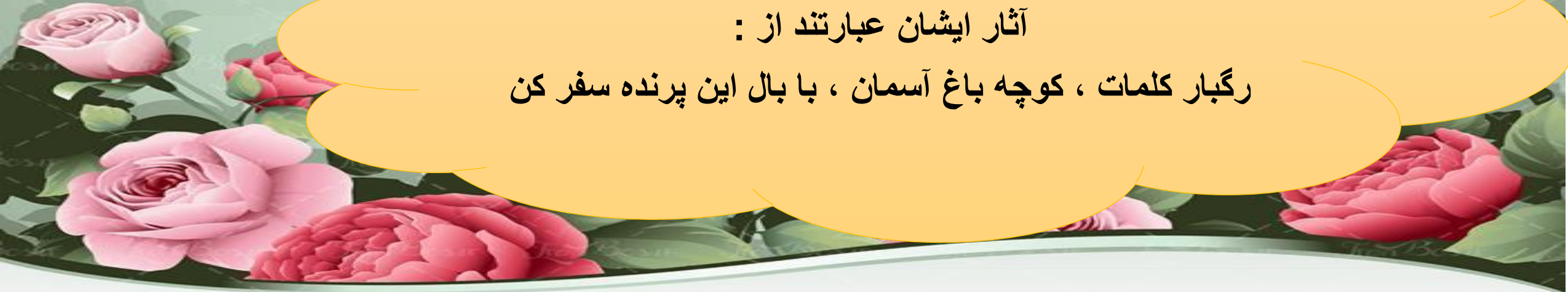
« بهاری که می رسد از راه »

محمد جواد محبّت ، متولد سال ۱۳۲۲ در
کرمانشاه ، از معلمان شاعر و اهل قلم
است

آثار ایشان عبارتند از :

رگبار کلمات ، کوچه باغ آسمان ، با بال این پرنده سفر کن

قالب شعر « با بهاری که می رسد از راه » : چهارپاره یا دوبیتی پیوسته

چهارپاره : شعری است شامل چند دوبیتی با قافیه های مختلف که از نظر معنی باهم ارتباط دارند .
در چهارپاره ، معمولاً مصراع های زوج در هر دوبیتی ، هم قافیه هستند . درون مایه چهارپاره ، بیشتر مسائل اجتماعی و غنایی است .

محتوا و پیام شعر : هم زمان با فرارسیدن فصل بهار و شکوفایی و طراوت طبیعت ، توهم با توکل و امید به خداوند ، از هرگونه دل سردی و ناامیدی و غم و اندوه دوری کن و به زندگی ات ، طراوت و شادابی و امید ببخش و حرکت و تلاش کن

آسمان مثل یک تبسم شد
پرزد آهسته از نظر گم شد

روشن و گرم و زندگی پرداز
هرچه سرما و هرچه دل سردی

آرایه های ادبی :

تشبیه : مشبه: آسمان // مشبه به : تبسم

کنایه : « دل سردی » کنایه از « ناامیدی ، افسردگی »

جان بخشی : سرما پرزد

معنی بیت اول : با فرارسیدن بهار ، آسمان مانند لبخندی دلنشین ، روشن و گرم و حیات بخش شد (آسمان صاف شد و ابرهای تیره کنار رفت)

معنی بیت دوم : هرچه سرما و افسردگی و ناامیدی بود ، مانند پرنده ای پرواز کرد و از نظرها پنهان شد .

زندگی پرداز = حیات بخش ، شاداب کننده زندگی

تبسم = لبخند

تعداد جمله ها در بیت اول : یک جمله

تعداد جمله ها در بیت دوم : ۳ جمله

ردیف : شد ، شد

قافیه ها : تبسم ، گم

بازچشم جوانه ای وا شد
در کتابی ، بهار ، معنا شد

با نسیمی که زندگی در اوست
بر درختی ، شکوفه ای خندید

وا شد = باز شد
منظور از « کتاب » در این بیت ، « جهان » یا « طبیعت »
است

معنی بیت ۱ : با وزش نسیم زندگی بخش ، دوباره جوانه ای شکوفا شد
معنی بیت ۲ : شکوفه ای بر شاخه درختی ، جوانه زد و بهار ، دوباره طبیعت
و جهان را زیبا کرد .

آرایه های ادبی :

کنایه : « وا شدن جوانه » کنایه از شکوفا شدن جوانه //
« خندیدن شکوفه » کنایه از شکوفا شدن شکوفه

تشخیص : وا شدن چشم جوانه // خندیدن شکوفه
مراعات نظیر : شکوفه ، درخت ، بهار

تعداد جملات در بیت ۱ : دو جمله
تعداد جملات در بیت ۲ : دو جمله

ردیف : شد ، شد
قافیه ها : وا ، معنا

سبز شو ، تازه شو ، بهاری شو
مثل یک چشمه سار ، جاری شو

با بهاری که می رسد از راه
مثل یک شاخه گل ، جوانه بزن

آرایه های ادبی : تشبیه : (مشبه : تو // مشبه به : شاخه گل)
تشبیه : (مشبه : تو // مشبه به : چشمه سار)
تشخیص : از راه رسیدن بهار

معنی بیت ۱ : تو نیز به همراه فصل بهار رشد کن ، شاداب و باطراوت شو ، استعدادهایت را شکوفا کن (خودت را تغییر بده)
معنی بیت ۲ : همانند شاخه گل ، جوانه بزن و رشد کن و مانند چشمه ، به حرکت دریا و تلاش کن

ردیف : شو ، شو
قافیه ها : بهاری ، جاری

تعداد جملات در بیت ۱ : چهارجمله
تعداد جملات در بیت ۲ : دو جمله

فعل « شو » = « بشو » ← فعل امر
فعل « بزن » ← فعل امر

هست وقت شکفتنت امروز
با خدا راز گفتنت امروز

زندگی بر تو می زند لبخند
بهتر از هرچه هست در دنیا

آرایه های ادبی :

تشخیص : لبخند زدنِ زندگی

ردیف : امروز ، امروز

قافیه ها : شکفتنت ، گفتنت

معنی بیت ۱ : زندگی به تو لبخند می زند و می گوید : اکنون هنگام شکوفایی (رشد کردن)
و تلاش و شادی و نشاط است
معنی بیت ۲ : اکنون در دنیا ، بهترین چیزی که وجود دارد ، عبادت کردن و راز و نیاز با
خداست .

تعداد جملات در بیت ۱ : دو جمله
تعداد جملات در بیت ۲ : دو جمله

مقصود از « شکفتن » : رشد و پیشرفت کردن

در پناه حق تعالی ، سعادت‌مند و سلامت باشید .

